

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

مقطع کارشناسی ارشد

حقوق هوایی

کارگروه ویژه حقوق

مصوبه هشتصد و سی و پنجمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۲/۴/۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق هوایی

کمیتہ تخصصی:

کارگروه ویژه: حقوق

گرایش:

رشته: حقوق هوایی

کد رشته:

مقطع: کارشناسی ارشد

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و سی و پنجمین جلسه مورخ ۹۲/۴/۹، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق هوایی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق هوایی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

(الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

(ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۲/۴/۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق هوایی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره، هشتصد و سی و پنجمین جلسه ۹۲/۴/۹ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ درخصوص برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق هوایی:

۱. برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق هوایی پیشنهادی دانشگاه تهران با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

جعفر میلی منفرد

نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

عبدالرحیم نوه ابراهیم

مدیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

ل. ن. ا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشخصات کلی برنامه درسی رشته حقوق هوایی (Air law) در مقطع کارشناسی ارشد

مقدمه

از همان زمان که انسان به عملی کردن رویای پرواز با انواع آسیای پرنده از قبیل بالن و نظایر آن نائل شد، با وجود آنکه هنوز هواپیما که مهم ترین وسیله حمل و نقل هوایی محسوب می شود اختراع نشده بود در سال ۱۹۰۰ میلادی، ایده ایجاد رشته ای تخصصی با عنوان "حقوق هوایی" از سوی یک حقوقدان فرانسوی به نام "فوشی" مطرح شد. به دنبال این پیشنهاد، تلاشهای حقوقدانان برای تاسیس رشته مستقل حقوق هوایی در مطالعات حقوقی و نیز نظام آموزش عالی آغاز شد. با اختراع هواپیما در سال ۱۹۰۳ میلادی و سپس شکل گیری «صنعت هوانوردی» بویژه ارتقای کاربرد اساسی آن از نظامی به حمل و نقل تجاری مسافر و کالا، با توجه به خطرات ذاتی این فعالیت اقتصادی از یک سو و پیچیدگی تعهدات و روابط حقوقی فعالان این صنعت از سوی دیگر، جامعه جهانی خود را به پیدایش نظامی نوین و نظام حقوقی مستقل در این زمینه نیازمند می دید.^۱

بدین ترتیب اعضای جامعه جهانی به تصویب پیمان های بین المللی چند جانبه و دو جانبه در خصوص نحوه استفاده از فضای فوقانی سرزمین یکدیگر و حقوق و تعهدات بازیگران صنعت حمل و نقل هوایی پرداختند که در مواردی به تاسیس سازمان های بین المللی تاثیر گذار و نقش آفرین در این زمینه منجر شده است. از سوی دیگر کشورها برای تنظیم روابط حقوقی در پروازهای داخلی خود به تاسی از مقررات بین المللی قوانین و قواعد مختلفی وضع نمودند. اکنون که بنگاه های اقتصادی مختلف از قبیل شرکت های هواپیمایی، آژانس های مسافرتی، بیمه گران هوایی، شرکت های هندلینگ (خدمات فرودگاهی)، شرکت های فرودگاهی، سازندگان هواپیما، فاینانس کنندگان هواپیما و ... صرفا به منظور ارائه خدمات هوایی و هواپیمایی تاسیس و فعالیت می کنند و نیز اشخاص زیادی از قبیل مسافران، ارسال کنندگان بار و اشخاص ثالث روی زمین با بنگاه های فوق الذکر به صورت قراردادی یا غیر قراردادی ارتباط دارند و سازمان ها و محاکم قضایی خود را با حجم عظیمی از قواعد و مقررات در سطوح داخلی و بین المللی در این زمینه مواجه می بینند حقوق دانان در صدد شدند تا حقوق هوایی که حاکم بر کلیه روابط عمومی و خصوصی، داخلی و

^۱ هر روز فناوری جدیدی در صنعت هوانوردی ابداع شده و بر مقررات حقوق هوایی اثر گذار واقع شده به گونه ای که مقررات بین المللی حمل و نقل هوایی همگام با اصلاح فناوری ها دچار تغییراتی شدند. هواپیماهای اولیه از نوع هواپیماهای بدون موتور (گلابدر) بودند. سپس هواپیماهای دو موتوره ایجاد شد که با استقبال کشورها روبرو شده و قانونگذاران داخلی و بین المللی قواعد مربوط به نحوه بهره برداری از این هواپیما را وضع کردند. با توجه به اهمیت اساسی موتور در حیات هواپیما تحت تاثیر مقررات ایمنی تولید هواپیما کارخانه های هواپیما سازی اقدام به تولید هواپیمای غول پیکر چهار موتوره از قبیل بوئینگ ۷۴۷ نمودند. سازمان بین المللی ایکائو استفاده از هواپیماهای دو موتوره را به جهت فقدان ایمنی لازم ممنوع اعلام و سازمانهای هواپیمای کشوری از صدور گواهینامه قابلیت پرواز برای این نوع هواپیما خودداری کردند. اما در دهه ۷۰ هواپیماهای دو موتوره از قبیل ایرباس سری ۳۰۰ با تکنولوژی جدید و ایمنی پیشرفته اختراع گردید و در نتیجه صدور گواهینامه های مربوطه برای هواپیماهای دو موتوره مجددا جایز اعلام گردید.

بین المللی، مدنی و جزایی مطرح در عرصه صنعت هواپیمایی می باشد به صورت یک رشته مستقل در دانشگاه ها تدریس شود و تحقیقات گسترده ای در این باره به عمل آید.

تعریف حقوق هوایی و هدف از راه اندازی رشته حقوق هوایی

در تعاریف اولیه از حقوق هوایی، این رشته ی حقوقی عبارت از « مجموعه ی قواعدی است که بر نحوه استفاده از فضای فوقانی کشورها حاکم می باشد.» اما با ظهور انواع مسائل جدید و پیچیده در روابط فعالان عرصه صنعت هوانوردی دیگر نمی توان آن را صرفا به مقررات بین الملل عمومی با موضوع فوق الذکر محدود نمود. امروزه مسائل و موضوعات مختلفی از قبیل قراردادها و اسناد حمل و نقل هوایی، مسئولیت متصدی حمل و تولیدکننده هواپیما، مالکیت و دیگر حقوق افراد در هواپیما، ایمنی پرواز، حقوق مالی هوایی (فاینانس هواپیما و پرداخت های بین المللی)، قراردادهای خدمات فرودگاهی، روابط تولید کنندگان هواپیما، بهره برداران (ایرلاین ها) و آژانس های مسافرتی و ... در این شاخه ی حقوقی مطرح و بررسی می شود.

لذا با در نظر گرفتن همه قابلیت ها و زمینه های فوق الذکر باید تعریف زیر را برای حقوق هوایی پذیرفت: « شاخه ای از حقوق است که به بررسی مجموع قواعد داخلی و بین المللی حاکم بر هواپیما، ناوبری هواپیما و حمل و نقل هوایی، ارائه خدمات فرودگاهی، بهره برداری از خطوط و آزادی های هوایی و به طور کلی تمام روابط حقوقی (قراردادی یا غیر قراردادی) موجود میان بازیگران صنعت هوایی می پردازد.»

هدف از راه اندازی این رشته از حقوق در نظام آموزش عالی صرف نظر از اجرای سیاست کلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر تاسیس گرایش های میان رشته ای در مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها، در وهله ی نخست برآورده ساختن نیاز بنگاه های اقتصادی و تجاری فعال در صنعت هوانوردی از قبیل شرکت های هواپیمایی، سازمان های دولتی، صنایع هواپیماسازی، شرکت های فرودگاهی و ... به بهره مندی از مشاوره ی حقوقی تخصصی جهت پیشبرد امور خویش می باشد. هدف ثانویه که از اهمیت زیادی برخوردار است قانونگذاری و سیاست گذاری در عرصه هوانوردی با استفاده از دستاوردهای مطالعاتی و پژوهشی دانشجویان و اساتید این گرایش دانشگاهی است. هدف نهایی از راه اندازی این گرایش حقوق ارتقای کیفیت خدمات هواپیمایی، افزایش کارایی اقتصادی قواعد حقوقی، رضایت مندی ارائه کنندگان و دریافت کنندگان خدمات مزبور و نیز ارتقای جایگاه بین المللی جمهوری اسلامی ایران در عرصه ارائه خدمات حمل و نقل تجاری هوایی بین المللی و اجرای استانداردهای پذیرفته شده جهانی می باشد.

ضرورت و اهمیت تاسیس این رشته در نظام آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران به فضل خداوند علی رغم موانع و سختی های بسیار، در مسیر پیشرفت و توسعه اقتصادی گام برداشته و در راستای برنامه ها و چشم انداز توسعه تمام تلاش خود را برای رسیدن به عالی ترین نقاط سعادت بشری به کار برده است. از یک سو جمهوری اسلامی ایران در چند سال اخیر با تاسیس کارخانجات هواپیماسازی در صدد تولید هواپیماهای مسافربری می باشد که اقدامات صورت گرفته تا کنون نوید بخش آینده ای روشن در این زمینه می باشد. از سوی دیگر تاسیسات و امکانات فرودگاهی در اقصی نقاط کشور در حال توسعه و بهره برداری بوده و خدماتی متناسب با فناوری های جدید جهانی به هواپیماها و مسافران ارائه می شود.

علاوه بر این علی رغم تحریم های گسترده ای که به طور مستقیم صنعت هواپیمایی ایران را تحت فشار قرار داده است شرکت های هواپیمایی داخلی با سهام کاملاً ایرانی در بخش خصوصی شکل گرفته که با توجه به رقابت تنگاتنگ میان آنها و بخش دولتی می توان به بازسازی ناوگان هواپیمایی و بهبود کیفیت خدمات حمل و نقل هوایی امید وار بود. اگر بتوان از تمام این تلاش ها و ظرفیت ها صرف نظر نمود هرگز نمی توان از موقعیت استراتژیک کشور جمهوری اسلامی ایران که از کارکردی منحصر به فرد برای ترانزیت پروازهای بین المللی برخوردار است گذشت؛ موقعیتی که هواپیماهای بسیاری را وارد این مرز و بوم نموده و تجلی گاه انواع روابط حقوقی (قراردادی و یا غیر قراردادی) و تجاری مرتبط می گردد.

با توجه به شرایط فعلی و چشم انداز نزدیک کشور ما در این خصوص و با توجه به نقش حیاتی حمل و نقل هوایی در تولید ناخالص داخلی و رشد و توسعه اقتصادی کشور به ویژه آن که تاسیسات فرودگاهی و ناوگان هواپیمایی در زمره تاسیسات زیر بنایی اقتصاد مملکت محسوب می شود و نظر به اینکه بسیاری از مقررات هواپیمایی کشوری با نیازهای کنونی و فناوری های جدید منطبق نگشته اند و جای بسیاری از قواعد و مقررات در قوانین هوایی کشور ما خالی به نظر می رسد، ایجاد دانشی تخصصی در حقوق که به صورت ویژه مقررات حاکم بر فعالیت های صنعت و حمل و نقل هوایی را مورد تدقیق و بررسی قرار دهد از اهمیت فراوان برخوردار است. رشته ای که با عنوان حقوق هوایی می تواند به تربیت متخصصین در این موضوع پرداخته و شرکت های هواپیمایی، فرودگاه ها، نهادهای نظارتی هواپیمایی، سازمان های دولتی ذی ربط و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی را در ایفای صحیح وظایف قانونی خود و ارتقای کیفیت خدمات هواپیمایی یاری دهد.

هم چنانکه در مواردی به حکم قانون استفاده از نظرات متخصص حقوق هوایی الزامی است؛ از قبیل ماده ۶ اصلاحی قانون هواپیمایی کشوری که به موجب آن یکی از اعضای شورای عالی هواپیمایی کشوری که تصمیمات عالی را در امور هواپیمایی اتخاذ می کند باید متخصص حقوق هوایی باشد. علاوه بر این مروری بر

اعلام نیاز بنگاه های فوق الذکر و نیز دانشکده های آموزش عالی هوانوردی و فرودگاهی کشور به متخصصان حقوق هوایی نشان از ضرورت تاسیس این رشته حقوقی دارد.

نقش و توانایی فارغ التحصیلان گرایش حقوق هوایی:

- ۱- فارغ التحصیلان این گرایش حقوق در مقطع کارشناسی ارشد می توانند جهت ارائه خدمات مشاوره حقوقی به استخدام شرکت های هواپیمایی، شرکت های خدمات فرودگاهی، آژانس های مسافرتی، شرکت های بیمه (در قسمت بیمه های هوایی)، سازمان های دولتی از قبیل سازمان هواپیمایی کشوری، شرکت مادر تخصصی فرودگاه های کشور، وزارت راه و شهرسازی و ... در بیایند.
- ۲- علاوه بر این محاکم و دادگاه ها در موارد پرونده های هواپیمایی بویژه دعاوی ناشی از سوانح هوایی از دانش و اطلاعات این دسته از متخصصان حقوق استفاده کرده و در صورت مقتضی شعبه ای تخصصی جهت "دعاوی هواپیمایی" در دادگستری تشکیل شده که قضات آن از فارغ التحصیلان این رشته از حقوق جذب گردد.
- ۳- هم چنین فارغ التحصیلان این رشته از حقوق می توانند به عنوان وکیل دادگستری در خصوص خسارات مالی و بدنی ناشی از سوانح هواپیمایی و سایر دعاوی هوایی به صورت تخصصی ایفای وظیفه نمایند.
- ۴- وانگهی مراکز و موسسات پژوهشی از قبیل مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی از نظرات کارشناسی فارغ التحصیلان رشته حقوق هوایی به منظور سیاست گذاری و اصلاح یا وضع قوانین در صورت لزوم بهره مند می گردند.
- ۵- فارغ التحصیلان این رشته از حقوق بهتر از هر متخصص دیگر در امر هوانوردی می توانند به عنوان نماینده سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت های هواپیمایی ایرانی در سازمان ها و مراجع تصمیم گذار بین المللی هواپیمایی کشوری شرکت نمایند.

طول دوره تحصیلی و شکل و نظام آن:

طول دوره تحصیلی رشته حقوق هوایی به مدت ۲ سال بوده و در مقطع کارشناسی ارشد به صورت ناپیوسته برگزار می گردد. این دوره از دو قسمت آموزشی و پژوهشی متشکل است و دانشجویان موظفند علاوه بر

گذراندن دروس دوره به انجام پژوهش در ارتباط با یکی از مسائل و موضوعات مرتبط با برنامه درسی دوره و شاخه و شعب آن زیر نظر استاد راهنما اقدام کنند.

واحد های درسی رشته حقوق هوایی :

برنامه دوره کارشناسی ارشد حقوق هوایی از ۳۲ واحد به شرح زیر تشکیل می شود:

۱۶ واحد	- دروس اصلی
۱۰ واحد	- دروس اختیاری
۶ واحد	- پایان نامه
۳۲ واحد	- جمع

شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو:

دارندگان مدرک کارشناسی در کلیه رشته های تحصیلی برابر مصوبه شورای آموزش عالی می توانند برای ورود به دوره کارشناسی ارشد حقوق هوایی مانند سایر رشته های دوره کارشناسی ارشد داوطلب شوند. اما با توجه به ضرورت احاطه پذیرفته شدگان به دروس حقوق در سطح کارشناسی ، آن عده از پذیرفته شدگانی که رشته تحصیلی پایه آنها غیر از حقوق و رشته های مرتبط با رشته حقوق است، موظفند دروسی را به تشخیص گروه آموزشی پذیرنده به عنوان پیش نیاز بگذرانند.

دروس جبرانی :

تعداد واحد	نام درس
۲	۱- حقوق مدنی ۲
۳	۲- حقوق مدنی ۳
۲	۳- حقوق مدنی ۴
۳	۴- حقوق مدنی ۶
۱	۵- حقوق تجارت ۱
۲	۶- حقوق تجارت ۲
۲	۷- حقوق بین الملل عمومی ۱
۲	۸- حقوق بین الملل عمومی ۲
۲	۹- سازمان های بین المللی
۱۹	جمع

تعداد واحدهای جبرانی ۶ واحد است.

جدول برنامه درسی

دروس اصلی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			گروه مربوطه	دروس پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	کلیات حقوق هوایی	۱	۰	۱	۱۶	۰	۱۶		
۲	حقوق اموال و مالکیت هواپیما	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۳	حقوق قراردادهای هواپیمایی (۱)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۴	حقوق مسئولیت مدنی هوایی	۳	۰	۳	۴۸	۰	۴۸		
۵ ض	حقوق فرودگاهی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۶	حقوق قراردادهای هواپیمایی (۲)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۷	حقوق بهره برداری از مسیرهای هوایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۸	متون حقوقی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
	جمع	۱۶	۰	۱۶	۲۵۶	۰	۲۵۶		

دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			گروه مربوطه	دروس پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	حقوق دریایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۲	حقوق بیمه هوایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۳	حقوق ایمنی هوایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۴	حقوق امنیت هواپیمایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۵	حقوق مصرف کننده در حمل و نقل هوایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۶	حقوق تامین مالی هواپیمایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۷	حقوق بین الملل خصوصی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
۸	حقوق سازمان های بین المللی هواپیمایی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲		
	جمع	۱۶	۰	۲	۲۵۶	۰	۲۵۶		

لازم به ذکر است که دانشجوی موظف به انتخاب ۱۰ واحد از واحدهای فوق می باشد.

سرفصل دروس اصلی

کلیات حقوق هوایی

Introduction to air law

تعداد واحد: ۱

۶ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلی و مقدماتی از حقوق هوایی شامل موضوع و چپستی آن .

سرفصل ها:

- تاریخچه پیدایش حقوق هوایی
- تعریف حقوق هوایی
- موضوع حقوق هوایی (شامل تعریف هواپیما و ...)
- اوصاف حقوق هوایی
- منابع حقوق هوایی
- ارتباط و مقایسه با سایر رشته های حقوقی از جمله حقوق فضایی و حقوق دریایی
- مسائل تکنیکی هوانوردی
- بازیگران صنعت حمل و نقل هوایی شامل ایرلاین ها، آژانس های مسافرتی، فرودگاه ها و وابستگان این صنعت.
- جایگاه دولت در تصدی حمل و نقل هوایی و خصوصی سازی شرکت های هواپیمایی.
- قانون زدایی از حقوق هوایی.

منابع:

- ۱- ستوده تهرانی، حسن، حقوق دریایی و هوایی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ اول، ۱۳۴۴
- ۲- جباری، منصور، حقوق بین الملل هوایی، چاپ اول، انتشارات فروزش، ۱۳۸۱
- ۳- خسروی، مجید، هوا و فضا از دیدگاه حقوقی، انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱
- ۴- صفوی، سید حسن، حقوق بین الملل هوایی و فضایی، نشر موسسه چاپ، ۱۳۶۲
- ۵- اخلاقی، بهروز، جزوه درسی حقوق هوایی، انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، سال های تحصیلی ۷۶-۷۷

۶- نواده توپچی، مقدمه ای بر حقوق بین الملل هوایی، تهران، انتشارات عقیدتی سیاسی نهاجا، ۱۳۷۷

- 7- Diedriks- Verschoor, I.H. Ph., An Introduction to Air Law, fifth revised edition, Kluwer Law and Taxation Publishers, Denver, Boston, ۱۹۹
- 8- R.I.R. Abeyratne, The Philosophy of Air Law, 37 Am.J. Jurisprudence (1992), at pp. 135-144
- 9- Louis Cartou, Droit aérien, presses universitaire de France; paris
- 10- Cas, Gérard, les source de droit des transport aérien (préface de paul de la Pradelle), librairie général de droit et de jurisprudence, paris, 1964.
- 11- Paul Stephen Dempsey, Privatization of the Air: Governmental Liability for Privatized Air Traffic Services, Annals of Air and Space Law, Vol. XXVII, 2003, 95 at 118-119

حقوق اموال و مالکیت هواپیما

The law of property and real rights in aircraft

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با قواعد حاکم بر مالکیت هواپیما و سایر حقوق عینی در آن.

سرفصل ها:

- مبحث تعریف هواپیما و ماهیت حقوقی آن شامل تحلیل ماهیت منقول یا غیر منقول بودن هواپیما، تابعیت هواپیما و شرایط ثبت آن
- بررسی اصل وحدت حقوقی و اقتصادی هواپیما.
- بررسی شرایط مالکیت هواپیما و شامل بحث تحلیلی شرط تابعیت داخلی مالکان هواپیما.
- مالکیت هواپیماهای شخصی.
- انتقال مالکیت هواپیما و تشریفات ثبتی آن.
- بررسی سند مالکیت هواپیما.
- جایگاه حقوق افرادی غیر از مالک در هواپیما از قبیل مرتهن و دارندگان حقوق و مطالبات ممتاز با بررسی کنوانسیون های ژنو ۱۹۴۸ و کیپ تاون ۲۰۰۱ و نیز کنوانسیون رم ۱۹۳۳ در مورد توقیف احتیاطی هواپیما.
- مطالعه تطبیقی حقوق هوایی ایران و کشورهای فرانسه، انگلستان، کانادا، ایالات متحده.
- بررسی لزوم الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون کیپ تاون ۲۰۰۱ یا ژنو ۱۹۴۸.
- استفاده از مطالعه تطبیقی حقوق کشورهای فرانسه، انگلستان و ایالات متحده در تمام مباحث فوق.
- نقض حقوق فکری اشخاص ثالث در قطعات هواپیما و بررسی ضمانت اجرای آن با توجه به کنوانسیون شیکاگو ۱۹۴۴.

منابع:

- 1- Willberforce, R. O., international recognition of rights in aircraft, the international law quarterly, Vol.2, 1948.
- 2- Wang, Yan, evolution of aircraft finance law, consideration of unidroit reform project relating to aircraft equipment, LL.M. thesis, McGill university, Montreal, 2000.

- 3- Fleisig, H.W., "The Proposed UNIDROIT Convention on Mobile Equipment: Economic Consequences and Issues" (1999) 2 Unif. L. Rev. 253
- 4- Brown, J.T., "Security Interests in Aircraft and Spare Parts V: France" (1987) 6 IBL 262
- 5- Calkins, G.N., Jr, "Creation and International Recognition of Title and Security Rights in Aircraft" (1948) 15 J. Air L. & Corn. 156
- 6- Goldstein, R.J. Esq., "Aircraft Title Registration and Perfection of Lien Rights in Aircraft" (1979) 4: 1 Air Law 2
- 7- McGairl, S., "International Conventions Affecting Aircraft Financing Transactions" in Littlejohns, A. & McGairl, S. eds., Aircraft Financing, 3rd ed. (London: Euromoney, 1998) 367 at 368
- 8- Scott, M., "Liens in Aircraft: Priorities" (1958) 25 J. Air L. & Corn. 193
- 9- Sundberg, J.W.F., "Rights in Aircraft - A Nordic Lawyer Looks at Security in Aircraft" (1983) 8 AM. Air & Sp. L. 233

حقوق قراردادهای هواپیمایی (۱)

The law of aviation contracts

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف: آشنایی دانشجویان با انواع قراردادهای رایج در صنعت هواپیمایی و قواعد حقوقی ویژه آنها و نیز چگونگی تنظیم قراردادهای مزبور.

سرفصل ها:

- بررسی قواعد ویژه قرارداد خرید و فروش هواپیما شامل تشریفات انعقاد، حقوق و تعهدات طرفین فروشنده و خریدار، مسئولیت قراردادی فروشنده و ...
- بررسی انواع قرارداد اجاره هواپیما و احکام آنها شامل:
 - اجاره عملیاتی و سرمایه ای،
 - اجاره تر و اجاره خشک،
 - اجاره سفری و اجاره زمانی،
- مطالعه تطبیقی حقوق ایران و فرانسه در زمینه انواع مختلف قراردادهای اجاره هواپیما
- قرارداد چارتر هواپیما و بررسی ضوابط حاکم بر پروازهای چارتری با در نظر گرفتن نقش نظارتی سازمان هواپیمایی کشوری
- قرارداد رهن هواپیما و بررسی شرایط انعقاد رهن با مطالعه تطبیقی حقوق ایران و فرانسه و انگلستان.
- قرارداد تعمیر و پشتیبانی هواپیما

منابع:

- 1- Traité de droit aérien, Michel de Juglart, Tome 1, 2e édition, L.G.D.J., 1989.
- 2- The law of international air transport, Cheng, B. London, Stevens & sons and New York: Oceana publications, 1962
- 3- D. Mc Cleanetel, Shawcross and Beaumont air law, London, LexisNexis, Butterworth, 1983

- 4- Marcel le Goff, manuel de droit aérien- droit privé, Dalloz, Paris, 1961.
- 5- Nicolas Mateesco-matte, traité de droit aérien-aéronautique, 3e , Pédone, Paris, 1980.
- 6- Milford L. Coor, revision of the I.A.T.A. general conditions of carriage(passengers) in air law 1985

حقوق مسئولیت مدنی هوایی

The law of Aviation liability

تعداد واحد: ۳

۴۸ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با قواعد و مقررات ویژه حاکم بر مسئولیت متصدی حمل هوایی و سایر اسباب حادثه از قبیل تولید کننده هواپیما در سطوح داخلی و بین المللی

سرفصل ها:

- بررسی رژیم مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در پروازهای بین المللی بر اساس کنوانسیون ورشو ۱۹۲۹ و اصلاحیه ها و الحاقیه های آن شامل پروتکل های لاهه، گوادالاخارا، گواتمالا، مونترال و ...
- بررسی نوع و محدوده مسئولیت متصدی حمل در مقابل مسافر و مالک کالا بر اساس کنوانسیون های فوق الذکر.
- رژیم مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در مقابل مسافر و مالک کالا بر اساس شرایط عمومی یاتا.
- رژیم مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در مقابل مالک کالا و مسافر بر اساس کنوانسیون مونترال ۱۹۹۹
- بررسی الحاق یا عدم الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مونترال ۱۹۹۹.
- رژیم مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در پروازهای داخلی جمهوری اسلامی با مطالعه تطبیقی در حقوق فرانسه و آمریکا
- بررسی رژیم مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در مقابل خسارات وارده به اشخاص ثالث روی زمین بر اساس کنوانسیون رم ۱۹۵۲
- بررسی ارکان مسئولیت مدنی تولید کننده هواپیما در قبال خسارات عیب تولید مبتنی بر حقوق تطبیقی کشورهای فرانسه و آمریکا با تحلیل نقش نقص فنی و اشتباه انسانی در سوانح هواپیمایی.

منابع:

- ۱- جباری، منصور، حقوق بین الملل هوایی، چاپ اول، انتشارات فروزش، ۱۳۸۱
- ۲- صادقی مقدم، محمد حسن و مجتبی اشراقی آرانی، ارکان مسئولیت عیب تولید هواپیما، فصلنامه دیدگاه های حقوق قضایی، شماره ۵۹، پاییز ۱۳۹۱
- ۳- جباری قره باغ، منصور، مسئولیت متصدیان حمل و نقل هوایی در برابر مسافر و کالا (بررسی سیستم ورشو)، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ۱۳۷۹
- ۴- امیر حسین فخاری و مسلم محمد زاده، ارکان تحقق مسئولیت قراردادی متصدی حمل هوایی در مقابل مسافر در سیستم ورشو و مونترال ۱۹۹۹، مجله معارف اسلامی و حقوق، سال هشتم، شماره اول، ۱۳۸۶
- ۵- عزیری، ابراهیم، موارد معافیت متصدی حمل هوایی از مسئولیت در مقابل مسافر و کالا، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۴۳
- ۶- پابلو مندس دو لیون، ورنر ایسکنس، ترجمه ماشالله بنا نیاسری، کنوانسیون مونترال: تجزیه و تحلیل برخی جنبه های روزآمد و ادغام شده کنوانسیون ورشو، مجله حقوقی، شماره سی و یکم، ۱۳۸۳
- ۷- بادینی، حسن، مطالعه تطبیقی مسئولیت مدنی غیر قراردادی متصدی حمل هوایی، فصلنامه حقوق، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره ۴۰، ش ۳، پاییز ۱۳۸۹
- 8- Traité de droit aérien, Michel de Juglart, Tome 1, 2e édition, L.G.D.J., 1989.
- 9- The law of international air transport, Cheng, B. London, Stevens & sons and New York: Oceana publications, 1962
- 10- D. Mc Cleanetel, Shawcross and Beaumont air law, London, LexisNexis, Butterworth, 1983
- 11- Elloti Kroll, Aviation product : commercial disclaimer, insurance law journal, 1973.
- 12- J. Anthony Salmon, aviation product liability as the cause of decline in small aircraft manufacturing, American journal of trial advocacy, 1995
- 13- Miller, Georgette, liability in international air transport, Kluwer, Deventer, Pays-Bas, 1977.
- 14- Tosi, Jean-Pierre, responsabilité aérien, librairie technique, Paris; 1978.
- 15- Marcel le Goff, manuel de droit aérien- droit privé, Dalloz, Paris, 1961.

16- Nicolas Mateesco-matte, traité de droit aérien-aéronautique, 3e ,
Pédone, Paris, 1980

حقوق فرودگاهی

Airport law

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با قواعد حاکم بر نحوه اداره فرودگاه ها و ارائه خدمات فرودگاهی

سرفصل ها:

- بررسی مقررات بین المللی و داخلی حاکم بر نحوه اداره فرودگاه ها
- بررسی شرایط ایجاد و توسعه فرودگاه ها
- تحلیل جایگاه دولت در اداره فرودگاه
- بررسی نظام حقوقی انواع فرودگاه ها: فرودگاه های حمل و نقل عمومی، فرودگاه های اختصاص یافته برای خدمات دولتی و اضطراری، فرودگاه های با استفاده محدود، فرودگاه های با استفاده خصوصی
- بررسی چگونگی ساخت و ساز اشخاص در پیرامون فرودگاه ها
- بررسی انواع خدمات فرودگاهی بویژه خدمات کیتزینگ، سوخت گیری، خدمات بار و ...
- بررسی تعرفه خدمات و عوارض فرودگاهی.
- بررسی تعهدات و مسئولیت شرکت های هندلینگ در ارائه خدمات فرودگاهی و حل و فصل نزاع مسئولیت مدنی فرودگاه و در متصدی حمل در خسارات وارده.
- تحلیل حقوقی ارائه خدمات مدیریت ترافیک هوایی ATM به همراه مدیریت ترافیک هوایی و به خصوص تحلیل حقوقی تحولات جدید خدمات ناوبری هوایی از قبیل CNS/ATM و ...
- بررسی مسئولیت مدنی ارائه دهندگان خدمات کنترل ترافیک هوایی.
- تحلیل خدمات تشریفات مسافران تجاری CIP و شرایط آن.
- تحلیل بیمه های خدمات فرودگاهی.
- بررسی نحوه واگذاری و اجاره اماکن فرودگاهی به اپراتورهای سایر اشخاص حقیقی و حقوقی.

منابع:

- 1- Dworkin, M.L., planning for airports in urban environments, transportation law journal, 183,1973.
- 2- Nelson, R., airport development and operation problems, journal of air law & commerce 24, 1957.
- 3- Ruwantissa Abeyratne, State Liability for Negligent Acts of Autonomous Air Navigation Service Providers, The Journal of Professional Negligence, Vol. 22, No. 3, 2006, 176-192 at 181-183.
- 4- M. Milde, Legal Aspects of Airports Constructed in the Sea, Public International Air Law, Vol. Two, 2002, (M. Milde and H. Khadjavi ed.) McGill University Faculty of Law: Montreal at 192
- 5- Francis Schubert, Pilots and Air Traffic Controllers, Allocating Legal Liabilities in a Free Flight Environment, Annals Air and Sp. L, Vol XXVI, 2001, 197-223 at 198

حقوق قراردادهای هواپیمایی (۲)

The law of aviation contracts (2)

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با قراردادهای شرکت های هواپیمایی که به منظور ارائه خدمات حمل و نقل هوایی منعقد می گردد.

سرفصل ها:

- قرارداد حمل و نقل هوایی (carriage contract) . انواع حمل کالا و مسافر، تفکیک قرارداد حمل هوایی از قراردادهای مشابه، شرایط انعقاد قرارداد بویژه ممنوعیت های حمل برخی کالاها، تعیین تعرفه قرارداد حمل و ضوابط آن، اسناد حمل، تعهدات و حقوق طرفین قرارداد حمل.
- قرارداد نمایندگی فروش (agency) : بررسی تعهدات قراردادی و تفکیک مسئولیت های نماینده تجارتي از شرکت هواپیمایی.
- موافقت نامه های همکاری ایرلاین با آژانس های مسافرتی
- قراردادهای فرانچایز ایرلاین ها (franchise)
- قرارداد کد اشتراکی ایرلاین ها (code-sharing)
- قرارداد ارائه خدمات ناوبری هوایی (air navigation services contract)
- قرارداد ارائه خدمات سیستم های رزرواسیون کامپیوتری

منابع:

- 1- D. Mc Cleanetel, Shawcross and Beaumont air law, London, LexisNexis, Butterworth, 1983
- 2- Marcel le Goff, manuel de droit aérien- droit privé, Dalloz, Paris, 1961.
- 3- Nicolas Mateesco-matte, traité de droit aérien-aéronautique, 3e , Pédone, Paris, 1980.
- 4- Milford L. Coor, revision of the I.A.T.A. general conditions of carriage(passengers) in air law 1985

حقوق بهره برداری از مسیرهای هوایی

The law of air routes exploitation

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با قواعد بهره برداری از مسیرهای هوایی و انواع آزادی های هوایی

سرفصل ها:

- بررسی اصول حاکم بر نحوه استفاده از (هوا) فضای فوقانی کشورها در کنوانسیون شیکاگو و ضمایم آن
- بررسی مناطق مختلف پروازی از قبیل مناطق اطلاعات پروازی، مناطق پرواز ممنوع، مناطق پرواز محدود و ...
- بررسی انواع آزادی های هوایی.
- تجزیه و تحلیل انواع پروازهای منظم و نامنظم.
- نحوه پرواز هواپیماهای کشوری خارجی در جمهوری اسلامی ایران.
- بررسی چگونگی توافق بر سر استفاده از مسیر های هوایی بین المللی.
- تحلیل قراردادهای برمودا یک و برمودا دو.
- نحوه توزیع بهره برداری از خطوط هوایی در پرواز های داخلی میان ایرلاین های داخلی با استفاده از مطالعه تطبیقی.
- بررسی موافقت نامه های دوجانبه منعقد شده میان ایران و سایر کشورها در این خصوص.
- بررسی چگونگی ارائه خدمات به ایرلاین های خارجی.

منابع:

- ۱- اخلاقی، بهروز، تحلیلی در باره آزادی های هوایی در حقوق هواپیمایی بازرگانی، نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی، شماره نهم، ۱۳۵۱
- ۲- اخلاقی، بهروز، تحلیلی درباره آزادی های هوایی ۲، نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره دهم، ۱۳۵۱

۳- اخلاقی، بهروز، نقش یاتا در مبادله حقوق و آزادی های هوایی، نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ۱۳۵۲.

- 4- Guillot, Jean, l'économie du transport aérien, liberté de l'air été changé droits commerciaux; Paris, librairie du droit et du jurisprudence; 1970.
- 5- Guillot, Jean, liberté de l'air et droits commerciaux, R.F.D.A., 1968.
- 6- Malézieux, G., la notion de transport aérien régulière, revue français de droit aérien, Paris, 1951.
- 7- Chauveau, Paul, les transports a la demande, revue français de droit aérien, Paris, 1955.

متون حقوقی

Law texts

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

تسلط دانشجویان بر متون انگلیسی یا فرانسه حقوق هوایی به منظور بهره گیری از منابع و متون خارجی

سرفصل ها:

با توجه به تنوع منابع بر اساس نظر گروه و استاد مربوطه تعیین می شود.

سر فصل دروس اختیاری

حقوق دریایی

Maritime law

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با مقررات حقوق دریایی و فهم بیشتر دروس مختلف حقوق هوایی از طریق تطبیق و مقایسه این دو رشته.

سرفصل ها:

- تاریخچه و تعریف حقوق دریایی
- موضوع حقوق دریایی
- منابع حقوق دریایی
- تعریف کشتی، انواع و خصوصیات آن
- شرایط تابعیت و ثبت کشتی
- حقوق اشخاص نسبت به کشتی
- انتقال مالکیت و معاملات کشتی
- رهن کشتی
- حمل و نقل دریایی: قرارداد حمل، اسناد حمل، مسئولیت متصدی حمل
- وظایف و مسئولیت فرمانده و کارکنان کشتی
- خسارت مشترک
- حقوق مسافری دریایی
- کمک و نجات در دریا

منابع:

- Charlotte le Bozec, que reste-t-il de l'influence de droit maritime sur le droit aérien? Institute de droit comparé, université McGill, Canada, 1999.
- William Tetley (c A Definition of a Canadian Maritime Law n (1996) 30 U.B.C. Law Review 137
- Nicholas I. Hedy and Joseph C. Sweeney, 27te Law of Marine Collision, Centrde Maryland, Comeii Maritime Press, 1998
- René Rodière et Emmanuel du Pontavice, Droit maritime, 12éd., Paris, Dalloz, 1997
- W W Tetley, Marine Cargo Claims, 3ème ed., Montréal, international Shipping; Publications Blaiq 1988
- Antoine Vialard, Droit maritime, Paris, P.U.F., 1997
- Roger Jambu-Meriin, « L'arbitrage maritime » dans Etudes offertes à René Rodiere, Paris, Dalloz, 1981,401:

حقوق بیمه‌ی هوایی

Aviation insurance law

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با قواعد جامع انواع بیمه‌های هواپیمایی و مقررات ویژه آنها

سرفصل‌ها:

- تعریف بیمه
- جایگاه بیمه در صنعت هوانوردی و تحلیل اهمیت آن
- بیمه از دست دادن گواهینامه خدمه پروازی،
- بیمه بدنه هواپیما
- بیمه فرانشیز بدنه
- بیمه مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در قبال مسافر و بار
- بیمه مسئولیت مدنی متصدی حمل هوایی در قبال اشخاص ثالث
- بیمه مسئولیت مدنی تولیدکننده هواپیما
- بررسی دستورالعمل‌های شورای اروپا در خصوص بیمه مسئولیت مدنی
- بیمه خطرات جنگ و هواپیما ربایی
- بیمه تجهیزات فرودگاهی
- بررسی منابع حقوق بیمه هوایی.
- بررسی خطرات قابل بیمه در حمل و نقل هوایی.
- تحلیل ارکان بیمه‌های هوایی از نظر دارنده نفع بیمه‌ای، مدت پوشش بیمه‌ای، تعهدات بیمه‌گر و ...
- بررسی الحاقیه‌های مختلف بیمه‌های هوایی (AVNs).
- تحلیل اجباری بودن بیمه هوایی یا اختیاری بودن آنها.
- بیمه‌های اتکایی هواپیما و چگونگی خودکفایی کشور در این مهم.

منابع:

- ۱- ویسارس. سی جی پیتر، آشنایی با مفاهیم اساسی بیمه هواپیما، ترجمه ی دکتر کامبیز پیکارچو و عباس خمی، چاپ اول، انتشارات میثاق همکاران، ۱۳۸۸
- ۲- ماحوزی، رحیمه، حقوق بیمه هوایی، چاپ اول، انتشارات پژوهشکده بیمه، ۱۳۸۹
- 3- Berr, Claude J. Assurances Aériennes, Répertoire. Commercial. Dalloz. 2006
- 4- Denman, James B. Litigating Insurance Coverage Issues under Aviation Liability Policies, the insurance law journal, Vol.16, 1979
- 5- Gambrell, Smyth, Aviation Insurance Law, ABA Section Insurance, US Bar Documents, New York, 1943
- 6- Holland, Charles, Aviation Insurance, Annals of the American Academy of Political and Social Science, Vol. 131, 1927
- 7- Margo, Rod D, Aspects of Insurance in Aviation Finance, Journal of Air Law and Commerce, Vol. 12, 1996
- 8- Shrimpton, Worth F. Insurance on Wings, Rocky Mountain law Review, Vol. 17, 1945

حقوق ایمنی هواپیمایی

Aviation safety law

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با مقررات و استانداردهای ایمنی هوانوردی.

سرفصل ها:

- مفهوم ایمنی هواپیمایی و جایگاه آن در کنوانسیون شیکاگو
- قلمرو ایمنی هوایی و تمیز آن از امنیت هوانوردی
- جایگاه قوانین و مقررات در تحقق ایمنی هواپیمایی کشوری
- مسئولیت دولت در نظارت بر اجرای ایمنی هواپیمایی بویژه کنترل ثبت غیر قانونی و مصلحتی هواپیما.
- بررسی مقررات حاکم بر صدور اسناد هواپیما از قبیل گواهی نامه قابلیت پرواز، گواهی نامه های تیپ، گواهی نامه خدمه پروازی و ... و مسئولیت دولت برای دادن گواهی نامه های مزبور و نیز بازرسی هواپیما
- جایگاه تکنولوژی در تحقق ایمنی هوایی و بازتابهای حقوقی آن به خصوص بررسی مسئله سیستم CNS/ATM
- نقش سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری در تحقق ایمنی و بررسی استانداردهای پروازی و رویه های توصیه شده SARPs.
- تدوین مقررات و دستورالعمل های فنی جهت رعایت ایمنی هواپیمایی
- بررسی نحوه بازرسی سوانح هواپیمایی کشوری و نقش دولت در این زمینه.
- چالش های حقوق ایران در تامین ایمنی پرواز.

منابع:

- 1- Huang, Jiefang, Aviation safety through the rule of law- ICAO's mechanisms and practices, Kluwer Law International, 2009
- 2- Fitzgerald, G. Nationality and registration of aircraft operated by international operating agencies and article 77 of the convention on international civil aviation, CYIL, 1967
- 3- H. Wassenbergh, Safety in air transportation and market entry, Air and space law, 28,1998
- 4- Schubert, F.P., an international convention on GNSS liability: when does desirable become necessary? AASL 24, 1999.
- 5- Miller, C.O., state of the art in air safety, JALC 34, 1957.
- 6- Antwerpen Van, N., cross border provision of air navigation services, with specific reference to Europe: safeguarding transparent lines of responsibility and liability, Alphen & den Rijn: Kluwer Law international, 2008.

حقوق امنیت هواپیمایی

Air security law

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با مقررات کیفری و نیز آیین دادرسی کیفری جرایم هوایی.

سرفصل‌ها:

- اختیارات فرمانده هواپیما به عنوان ضابط دادگستری
- جرایم علیه امنیت هواپیما
- جرم هواپیماربابی
- جرایم گمرکی و فرودگاهی
- صلاحیت کشورها به جرایم هوایی رخ داده در قلمرو آنها
- قانون حاکم بر جرایم واقع شده در هواپیما
- نقش سازمان ایکائو در خصوص کاهش جرایم هواپیمایی

منابع:

- Meyer, Alex, les infractions a bord des aéronefs a la lumière du rapport du comité juridique de l' O.A.C.I. R.D.A. 1957
- Ruwantissa Abeyratne, State Liability for Negligent Acts of Autonomous Air Navigation Service Providers, The Journal of Professional Negligence, Vol) droit aérien, Michel de Juglart, Tome 1, 2e édition, L.G.D.J., 1989.
- The law of international air transport, Cheng, B. London, Stevens & sons and New York: Oceana publications, 1962

- D. Mc Cleanetel, Shawcross and Beaumont air law, London, LexisNexis, Butterworth, 1983

حقوق مصرف کننده در حمل و نقل هوایی

Consumer law in air transport

تعداد واحدها: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با کلیه حقوقی که مسافران در مقابل متصدیان حمل هوایی دارند.

سرفصل ها:

- تعهد به دادن اطلاعات راجع به هویت متصدی حمل هوایی به مسافر
- تعهد به تسلیم اسناد حمل به مسافر با جزئیات کامل.
- بررسی حمایت از مسافران معلول
- بررسی حقوق مسافر در اثر تاخیر پرواز
- بررسی حقوق مسافر در صورت لغو شدن پرواز
- بررسی حقوق مسافر در صورت ممنوعیت از سوار شدن هواپیما
- بررسی حقوق مسافر در صورت گم شدن یا تلف بار او.
- بررسی دستورالعمل های اتحادیه اروپا در حمایت از حقوق مسافران
- بررسی حقوق رقابت میان شرکت های هواپیمایی و تاثیر آن بر حقوق مسافران.
- بررسی نقش سازمان هواپیمایی کشوری در ارتقای کیفیت خدمات شرکت های هواپیمایی و فرودگاهی.
- حمایت از مسافران در برابر گرانی نامتعارف بلیط و جایگاه سازمان هواپیمایی کشوری در تعیین نرخ تعرفه ها.
- بررسی چگونگی جبران سریع خسارات جسمانی مسافران هوایی.

منابع:

- 1- Traité de droit aérien, Michel de Juglart, Tome 1, 2e édition, L.G.D.J., 1989.
- 2- The law of international air transport, Cheng, B. London, Stevens & sons and New York: Oceana publications, 1962
- 3- D. Mc Cleanetel, Shawcross and Beaumont air law, London, LexisNexis, Butterworth, 1983
- 4- Elloti Kroll, Aviation product : commercial disclaimer, insurance law journal, 1973.
- 5- J. Anthony Salmon, aviation product liability as the cause of decline in small aircraft manufacturing, American journal of trial advocacy, 1995

حقوق تامین مالی هواپیما

The law of aircraft finance

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با انواع روش های تامین مالی هواپیما و مقررات بین المللی حاکم بر آن

سرفصل ها:

- تعریف تامین مالی
- منابع تامین مالی هواپیما
- روش های تامین مالی هواپیما
- تامین مالی خرید هواپیما
- تامین مالی اجاره هواپیما
- آثار قواعد حقوق هوایی بر ساختار تامین مالی هواپیما
- آثار الزامات ثبتی هواپیما بر ساختار تامین مالی هواپیما
- آثار الزامات بهره برداری هواپیما بر ساختار تامین مالی هواپیما
- نحوه تامین حقوق فاینانس کنندگان هواپیما
- اجرای تعهدات ناشی از قراردادهای تامین مالی هواپیما

منابع:

- 1- William Gibson, Theory and practice in aircraft financial evaluation, Journal of air transport management, Volume 10, 2004
- 2- Morel, Peter, S., Airline finance, second edition, kluwer law international, Ashgate, second edition, 2002
- 3- Goode, Roy 2004. "The Cape Town Convention on International Interests in Mobile Equipment: A Driving Force for International Asset-Based Financing." At

<http://www.unidroit.org/english/publications/review/articles/2002-1.pdf>

حقوق بین الملل خصوصی

International private law

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با قواعد تعارض قوانین و محاکم در حوزه حقوق هوایی

سرفصل ها:

- تابعیت هواپیما
- تعارض قوانین در حوزه قرارداد های هواپیمایی
- تعارض قوانین در حوزه اسناد تجاری
- تعارض قوانین در حوزه مسئولیت مدنی هوایی
- تعارض دادگاه ها

منابع:

- نجاد علی الماسی، حقوق بین الملل خصوصی، نشر میزان، ۱۳۸۴، چاپ چهارم

حقوق سازمان های بین المللی هواپیمایی

The law of international Aviation organizations

تعداد واحد: ۲

۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجو با مقررات اداره و اختیارات تصمیم گیری سازمان های مطرح در هواپیمایی کشوری بین المللی.

سرفصل ها:

- سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری / ایکائو ICAO: قواعد حاکم بر تشکیل و اداره، تصمیم گیری و صلاحیت ها با بررسی ضمایم مرتبط کنوانسیون شیکاگو
- انجمن حمل و نقل هوایی بین المللی / ایاتا IATA: قواعد حاکم بر تشکیل، اداره، عضویت و صلاحیت ها با بررسی مصوبات لازم الاجرای این سازمان
- انجمن بین المللی بیمه گران هوایی / آیوای IUA: بررسی اعضا و ارتباط آن با سایر سازمان های هواپیمایی و نیز اقدامات صورت گرفته توسط این سازمان
- سازمان خدمات ناوبری هوایی کشوری / کانسو CANSO: بررسی اهداف و موضوع سازمان و اقدامات
- بررسی قواعد حاکم و موضوع فعالیت سازمان های منطقه ای هواپیمایی از قبیل:

EASA (European aviation safety agency)

EUROCONTROL (European organization for the safety of air navigation)

JAA (joint aviation authorities),

منابع:

- 1- T. Buergenthal, Law Making in the International Civil Aviation Organization, Syracuse University Press: Syracuse, 1969, at 121
- 2- Manin A., l'organisation de l'aviation civile internationale, Paris; 1970.
- 3- Sassella, M., international civil aviation organization: its contribution to international law, Melbourne U.L. R. 1971.
- 4- Repine E., ICAO and other agencies dealing with air regulation, J. Air L. and Com. 19, 1952.
- 5- Binaghi, W. the role of ICAO, in the freedom of the air, McWinney & M.A. Bradley edition, N.Y. 1968.

